

Novi grobovi

John Gorup
V petek je umrl v Highland View bolnišnici 68 let stari John Gorup z 19550 St. Clair Ave. Zapuščal je sina Johna Gorupa (v San Antonio, Tex.), dva vnuka in sestro Roso Bizjak (v New York City) v Ameriki, več bratov in sester pa v Gorici, od koder je l. 1911 prišel v Ameriko. Pogreb bo danes popoldne ob 1:30 pop. na Lake Shore Blvd.

Carl F. Fix
V petek je umrl v Euclid Glenville bolnišnici 77 let stari Carl F. Fix z 18109 Schenley Ave., rojen v Clevelandu, kjer je bil 49 let v službi pri policiji. Zapuščal je ženo Margaret, sinova Carla in Martina in štiri vnuke. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo ob 1:30 pop. na Lake View pokopališče.

Uršula Zdravje
V soboto je nepričakovano umrla Uršula Zdravje, poprej Papež, stanujoča na 19520 Shawnee Ave. Stara je bila 78 let, rojena v Žužemberku. Zapuščala sina Martina Papeža, hčere Mrs. Josephine Pelko (Indiana), Mrs. Julia Krein, Mrs. Mary Gross, Mrs. Catherine Mierke, Mrs. Dorothy Litter, Mrs. Frances Clemence, Mrs. Ann Milnar, Rose Zdravje, Theresa Korosec in Helen Pikman, 18 vnukov in 15 pravnukov. Soproj Martin Papež je preminul pred nekaj leti. Bila je članica Macabees, Podr. št. 14 SZZ in Progres. Slovenk. Pogreb bo v sredo jutro ob osmih iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore, ob devetih v cerkev Marije Vnebovzete, potem pa na Kalvarijo pod vodstvom Mary A. Svetek.

Frank W. Fonda
Po dolgi bolezni je preminul v bolnici Frank W. Fonda, star 54 let, stanujoč na 18371 Pashow Ave. Bil je samec. Zapuščala brata Josepha in Walterja (v Missouri), sestre Frances Perusek in Mary E.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno, naletavanje snega, mraz. Najvišja temperatura 19.

Zadnje vesti

MIAMI, Fla. — Predsednik ZDA J. F. Kennedy je v soboto govoril osvobodnim ujetnikom ponesrečene kubanske invazije aprila 1961. Pohvalil je njihov pogum, odločnost in poštenost v boju za svobodo njihove domovine. "Tisti, ki se bore za svobodo, so naši bratje!" je dejal predsednik in nato zagotovil kubanske borce, da bo prišel čas, ko se bodo vrnil na svobodno Kubo, kajti svoboda na kraju mora zmagati nad vsemi diktatorji.

HAVANA, Kuba. — Radio Havana je ostro obsodil Kennedyev govor v Miami v soboto osvobodnim Kubancem, označil ga je za napoved novega napada na Kubo. Zunanje ministrstvo je zavrnilo izjavo Donovana, da je Castro obljubil, da bo pustil s Kube še nove sorodnike osvobodnih ujetnikov na ladjah, ki bodo pripeljele na Kubo odkupnino za osvobodene ujetnike. Radio je objavil, da je Castro voljan pustiti iz dežele še ostale sorodnike le, če Pan American Airways obnovi redno potniško letalsko zvezo s Havano, ki jo je ukinila 22. oktobra, ko je Castro grozil, da bo sestrelil vsako ameriško letalo, ki bi se pojavilo nad otokom. PAA ne kaže nobene volje za obnovo redne zveze s Havano, trdi, da je imela na tej progi v zadnjih mesecih zaradi omejitev redno izjubo.

WASHINGTON, D. C. — Združene države imajo ob koncu leta 1962 188 milijonov prebivalcev.

NEW YORK, N. Y. — Stavka pri časopisih gre dalje brez izgledov na skorajšnji konec. Stavka pristaniškega delavstva pa utegne biti v nekaj dneh končana, tako je vsaj izjavil delavski tajnik Wirtz, ki se je razgovarjal z obema stranema.

Joseph Puliz
Včeraj jutro je umrl Joseph Puliz s 3305 Warren Rd. Pogreb bo iz Corrigana pogrebn. zavoda na Lorain Ave. in W. 148 St. v sredo.

Anton Yerick
V Euclid Glenville bolnici je preminul Anton Yerick, star 77 let, stanujoč na 730 E. 177 St. Bil je vdovec, soproga Frances je umrla leta 1953. Tukaj zapuščala hčeri Mary Bieke in Josephino Starman, sinove Rudolpha, Johna, Louisa in Victorja, 11 vnukov, 1 pravnuka in več drugih sorodnikov. Sinova Joseph in Martin (pogrešen v drugi svetovni vojni) sta umrla leta 1944, hči Olga pa 1943. Tukaj

je bival 55 let in je bil član Društva Mir št. 142 SNPJ ter delničar Slov. Doma na Holmes Ave. Pogreb bo v sredo jutro ob 9:30 iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. na Kalvarijo.

Anglija na razpotju v slepe ulice
Icalske sile. Kmalu potem je predsednik Kennedy ponižal Anglijo na veselo drugega razreda in jo zavrnil s Francijo. S tem je samo z dejanjem potrdil to, kar je Acheson trdil z besedami: da je Anglija doigrala kot posrednik med Ameriko in Rusijo. Prva posledica vseh teh udarcev bo še večja zakrknjenost Evropske gospodarske skupnosti, da prizna Angliji vsaj začasn izjemo položaj v skupnosti. Skupnost je prepričana, da bo Anglija morala ugrizniti v evropske pogoje, kajti v Britanski skupnosti ne more iskati nobenih posebnih gospodarskih koristi. Ravno nasprotno: dolžna je svojim bivšim kolonijam, ki so v Skupnosti, nad \$10 bilijonov v obliki kratkoročnih obvez, ki stalno ogrožajo stabilnost angleškega funta.

ČETE ZDRUŽENIH NARODOV ZLOMILE ODPOR V KATANGI

Čete Združenih narodov so tekom petka, sobote in nedelje zlomile vojaški odpor v Katangi in zavzele vsa glavna središča z mestom Elizabethville vred. Predsednik Čombe je pobegnil v Juž. Rodez, jo in zagrozil od tam z gverilsko vojno. — Tant mu jamčil varen povratak v Elizabethville. — Angleži se jeze.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Danes je bilo objavljeno, da je vojaški odpor katanških čet zlomljen, da so čete Združenih narodov popoln gospodar položaja v vsej Katangi in da so boji čisto ponehali. Čete Združenih narodov so včeraj z vsoto ostro vstopile v mir in red v Elizabethvillu, kjer so pripadniki plemena Baluba, ki so bili zaprti v begunskem taborišču v bližini mesta, začeli ropati v Elizabethvillu, od koder je v začetku bojev pobegnilo veliko ljudi, med njimi sam predsednik vlade M. Čombe. Čete Združenih narodov so zasedle tudi Kolwezi, kjer je bilo središče Čombejeve letalske sile. To so večinoma uničila moderna jet letala, ki so jih dali ZN na razpolago Švedi in Amerikanci.

Do prvih spopadov je prišlo med katanškimi četami in četami Združenih narodov že v začetku tedna, nov spopad v petek so privedli do splošnega boja, ki se je končal s popolnim porazom katanške "žandarmije", ki je štela okoli 18.000 mož, med katerimi je bilo nekaj sto belecev. Čete Združenih narodov so bile dosti boljše oborožene in izvežbane razpolagale pa so tudi z modernim letalstvom.

Čombe v Juž. Rodeziji
Predsednik Katanga Mojzes Čombe je ob začetku bojev zapustil Elizabethville in se umaknil preko meje v Južno Rodezijo. Dobil je zatočišče pri predsedniku vlade Srednjeafriške federacije Wellenskem v Salisbury. Včeraj je izjavljal, da ima zveze s svojimi četami, ki so se umaknile iz glavnih središč, in da bo z njimi vodil gverilsko vojno proti četam Združenih narodov, ki utegne biti daljša od one v Alžiriji.

Tant nudi Čombeju roko
NEW YORK, N. Y. — Glavni tajnik ZN Tant je včeraj objavil konec vojaških operacij v Katangi, oznanil, da je ta trdno v oblasti čet ZN in pozval Čombeja, naj se mirno in brez nevarnosti za svojo osebo vrne v Elizabethville. Čombe včeraj o tem ni maral nič slišati in je grozil z dolgotrajno gverilsko vojno. Danes trdi, da kaže voljo k povratku in razpoloženje za nove razgovore o združitvi Katange z ostalim Kongo, kar je bil glavni cilj vojaškega nastopa ZN proti Katangi.

Angleži nejevoljni
LONDON, Vel. Brit. — Angleška vlada od vsega začetka ni kazala nobene volje podpreti katke odločnejše korake proti Čombeju, svarila je pred njimi tudi Združene države. Te so odločno podprle načrt glavnega tajnika ZN in nudile četam ZN vojaške potrebščine. Ko je prišlo do bojev, je angleško zunanje ministrstvo pozvalo obe strani k premirju. Na poziv se ni nihče oziral, čete ZN se intenzivno nadaljevale do končne zmage. To je ustvarilo tu novo nerazpoloženje ne samo proti Združenim narodom, ampak še bolj proti Združenim državam, ki so dejansko nastop čet ZN omogočile.

Premoženje Kennedyevega očeta cenijo na \$300,000,000
WASHINGTON, D.C. — Znameniti mesečnik "Fortune", ki velja za glasilo ljudi in podjetij, ki se zgovarjajo samo v milijonih, poroča, da ima oče predsednika ZDA J. F. Kennedyja kakih \$300 milijonov premoženja. Največ ga ima naloženega v delnicah in obligacijah, dobro četrtino pa v nepremičninah. Seveda ima precej milijonov tudi kar na čerkovnem računu.

Polovico premoženja je naložil v razne fondе v korist svojih otrok. Otroci imajo pa samo pravico do dohodkov iz fondov, nimajo pa svobodnih rok pri upravi fondov.

O vsem tem bo kmalu debatiral angleški parlament. Padle bodo ostre besede in hudi očitki se bodo vrstili drug za drugim. Resede pa ne bodo mogle izbristati dejstva, da je l. 1962 svet povedal Angliji, da je ne smatra več za državo prvega razreda ne v političnem, ne v gospodarskem pogledu.

Iz Clevelanda in okolice

Nocoj v Slove Village — Slove Village, slovensko gostišče na 6802 St. Clair Ave., katerega vodita prijazna Dušan in Mary Maršič, vabi nocoj na slovensko silvestrovanje. Na razpolago bo okusna domača večerja in najfinejše pijače. Igrala bo godba slovenske radijske odaje WKXN-FM.

Silvestrovanje tudi drugod — Silvestrovanje bodo nocoj tudi v Baragovem domu na St. Clair Ave., v Slov. domu na Holmes Ave., v Slov. društv. domu na Reher Ave. in v Slov. domu na Denison Ave. na zahodni strani mesta. Vsi se priporočajo za obisk!

Novoletni ples — Hrvatski športni klub Croatia priredi na novega leta dan, 1. januarja, ples v svojih prostorih na 5502 St. Clair Ave. (bivši Metropoli). Igral bo Melody orkester. Vstopnina prosta.

Ne bo seje — Podr. št. 14 SZZ ne bo imela v januarju redne seje. Prihodnja seja bo v februarju v običajnem času.

Prijeten obisk — Dan pred Božičem je prišel v Cleveland na obisk C. W. O. Leo B. Virant z ženo Vero. Zadržeta se pri družini Franka Jakšiča na 6111 St. Clair Ave. Gospa Vera je sestra ge. Ančke Jakšič. Sredi januarja bo odšel L. Virant na novo službeno mesto v Governor's Island, N. Y.

Zadušnica — V sredo bo v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša za pok. Franka Novak ob 2. obletnici smrti. Jutri, na Novega leta dan, ob desetih, bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Kuznik ob 23. obletnici smrti.

Rojak rešil podmornico — Dennis J. Debevec, sin Mr. in Mrs. Jack Debevec, 1650 W. 6 St., Ashtabula, Ohio, je dobil priznanje, ker je s svojo prisotnostjo duha in poguma pomagal rešiti podmornico Volodur, ko je nastal ogenj v pomorskem doku v San Franciscu, Calif., 6. nov. letos. Pri tem je bil ranjen na nogi. Mlademu rojaku čestitamo k njegovemu pogumnemu nastopu in priznanju zanj!

Pogreb — Pogreb pok. Angele Bencin je danes jutro ob 8:15 iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Pavla na Chardon ob 9:30, nato na Kalvarijo. Pokojna je bila članica Društva sv. Ane št. 4 SDZ in Oltarnega društva pri Sv. Pavlu in Sv. Kristini.

Manj kot lani — Tekom letošnjega leta je bilo v Clevelandu 63 smrtnih prometnih nesreč v primeri z 82 v letu 1961.

Molitev — Članice Podr. št. 14 SZZ so vabljene jutri ob sedmih zvečer v Grdinov pogreb. zavod k molitvi za pok. Uršulo Zdravje.

Zadnje čast — Članice Collinwood Hive No. 283 T. M. so vabljene nocoj ob sedmih v Grdinov pogreb. zavod, da izkažejo zadnje čast pokojni članici Uršuli Zdravje.

Štrajka še ne bo konec — Razgovori med Zvezo časničarjev in obema angleškima časopisoma v mestu so bili v soboto pretrgani in je nov sestanek določen šele za sredo popoldne. Unija voznikov je razgovore pretrgala, ne da bi se domenila za nov sestanek.

Nov policijski šef — Zupan R. S. Locher je predložil policijskemu šefu Storyu, ki bo v januarju dopolnil 72 let, naj po 47 letih službe pri mestni policiji stopi v pokoj. Story se je odločil predlog sprejeti. Dobil bo okoli \$9,000 letne pokojnine. Na njegovo mesto bo po vsej verjetnosti imenovan policijski inšpektor, vodja detektivskega oddelka R. Wagner.

Urad zaprt — Danes, v ponedeljek, bo urad AD odprt od enih popoldne, jutri, na Novega leta dan, pa bo ves dan zaprt. Za stranke bo urad redno odprt v sredo, 2. januarja 1963, ob osmih zjutraj.

Seja prestavljena — Podr. št. 41 SZZ ne bo imela seje jutri, v torek, ampak v sredo zvečer v navadnih prostorih.

Brezplačna črna kava na Ohio Turnpike na Silvestrov večer

COLUMBUS, O. — Uprava Ohio Turnpike je sklenila, da bo dajala tudi letos na Silvestrov večer brezplačno po tri skodelice črne kave vsakemu soferju, ki se bo ustavil v restavrantih ob cesti.

To je veljalo tudi za lansko leto, vendar pa se soferji niso preveč poslužili te dobrote. Lani je uprava razdelila samo 2.864 skodelice kave v vseh 13 gostilnah ob cesti.

Pristaniški štrajk bo vendarle kmalu končan?

WASHINGTON, D.C. — Ceravno se pogajanja med unijo pristaniških delavcev in podjetji ne premaknejo z mesta, niso v naši prestolici zgubili upanja, da bo štrajka kmalu konec. Po praznikih se bo namreč sestel Kongres in ta ne bo dolgo časa gledal, kakšno škodo dela štrajk vsemu našemu gospodarstvu.

Čisto lahko se zgodi, da bo konservativna večina v Kongresu sklenila v svoji razburjenosti kak oster zakon proti temu in podobnim štrajkom. Tega se unijski voditelji bojijo in bodo raje štrajk zaključili ob prvi ugodni priliki.

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska poročevalska služba Tass je sinoči ostro kritizirala Kennedyev govor v Miami kot napoved novega napada na Kubo, kar naj bi bilo v nasprotju z obljubo Kennedyja Hruščevu. Tass ni nič navajal, pod kakimi pogoji je bil Kennedy voljen dati jamstvo proti oboroženemu nastopu proti Kubi in seveda tudi ni povedal, da ti pogoji doslej še niso bili izpolnjeni.

SAN DOMINGO, Dom. rep. — V spopadu med policijo in pripadniki napol poganske vere, ki jo vodijo čarovniki, je bilo v mestecu Palma Sola 40 ljudi mrtvih.

TOKIO, Jap. — Kitajska poročevalska služba je objavila nato, ki jo je rdeča Kitajska poslala Indiji. V njej se pritožuje, da Indija ne kaže nobene volje na izpolnjevanjem pogojev 19. novembra razglašene premirja, in grozi, da bo prišlo do novih spopadov, če Indija skoro ne spremeni svojega stališa.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.
Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 251 Mon., Dec. 31, 1962

Po odkupu Castrovih ujetnikov

Ujetniki ponesrečene invazije na Castrovo Kubo v aprilu preteklega leta so po 20 mesecih končno svobodni na svobodnih ameriških tleh. Združene države so plačale rdečemu diktatorju na Kubi za 1,113 ujetnikov 53 milijonov dolarjev v zdravilih in hrani in 2.9 milijonov v gotovini.

To je največja kupčija te vrste v svetovni zgodovini, je prav za prav nekaj edinstvenega. V starem poganskem svetu je bilo v navadi, da so vojne ujetnike, v kolikor niso bili sposobni za delo, pobili, druge pa prodali v sužnost. Pri tem je šlo za ujetnike tujih vojsk, za pripadnike tujih plemen in držav. Castro je prodal svoje lastne rojake. Za vsakega od njih je dobil preko \$50,000.

Priznati mu je treba, da je napravil dosti ugodno kupčijo. Avstrijski vojvoda Leopold VI. je izpustil leta 1194 ujetega angleškega kralja Riharda z Levjim srcem, ki ga je dal zgrabit, ko se je preko Avstrije vračal domov s križarske vojne v Sveti deželi, za 150,000 zlatnikov. Turki so dobili za mrtvega Herberta Turjaškega, ki so ga ujeli in ubili v bitki pri Budačkem leta 1578 toliko, do so postavili z odkupnino eno najlepših džamij v vsej Bosni. Hitler je bil voljan med drugo svetovno vojno prodati Zahodu 20,000 madžarskih Židov po \$400 osebo, kot je približno danes cena mlade sužnje na Srednjem vzhodu.

Castro utemeljuje svojo zahtevo po odkupnini s plačilom škode, ki jo je invazija povzročila Kubi. Grozil je, da bo pustil ujetnike delati in garati ob najskromnejši hrani tako dolgo, dokler ne bo vsa škoda popravljena, če ne dobi zahtevane odškodnine.

Združene države so se zavedale moralne odgovornosti za ujetnike. Ti so šli v boj za svobodo svoje domovine, ko so Združene države obljubile, da bodo njihovo izkrcavanje na Kubi krile, če treba z lastnim letalstvom. Predsednik Kennedy je med tem na pritisk svojih "liberalnih" svetovalcev prepovedal nastop celo skupini letal, ki je bila v samem sklopu kubanskih sil, ki so z izkrcanjem na Kubi skušale pregnati Castrovo rdečo vladu z otoka.

Ukinitve letalske podpore je povzročila poraz celega oboroženega nastopa in prinesla veliko nesrečo vsemu ljudstvu na Kubi, posebej pa junaškim nasprotnikom rdeče oblasti, ki so s tveganjem lastnih življenj hoteli napraviti konec Castrovemuh nasilju. Ta Kennedyev ukrep je postal tudi usoden za Združene države in vso Latinsko Ameriko. Komunistična oblast na Kubi se je utrdila in predstavlja danes trdno oporišče za rovarjenje in podžiganje komunističnih revolucij po vseh deželah Latinske Amerike.

Težo svoje napake je predsednik Zdrženih držav Kennedy spoznal posebno dobro tekom pretekle kubanske krize. Do te ne bi nikdar prišlo, da je Kennedy pokazal aprila 1961 več odločnosti in položaj stvarnejše precenjeval.

Formalno je odkupnino zbral odvetnik Donovan ob sodelovanju Ameriškega Rdečega križa, dejansko pa je bilo to mogoče le z izredno močno in odločno podporo zvezne vlade. Ta je obljubila podjetjem, ki so prispevala v sklad za odkupnino v okviru Ameriškega Rdečega križa, da bodo darove lahko odpisala od davka v njihovi celotni prodajni vrednosti na drobno. Na ta način bodo dejanski stroški darovanega blaga, zdravil in otroške hrane, v glavnem plačani. Podjetjem, ki so prevzela prevoz blaga za odkupnino v Florido in na Kubo, so obljubile zvezne oblasti, da jim bodo to že povrnila s širokogrudnostjo drugod.

Predsednik Kennedy je v četrtek popoldne sprejel pet vodnikov ponesrečene invazije iz leta 1961 v svojem početniškem bivališču v Palm Beach. Štirje so bili med odkupljenimi Castrovi ujetniki. Brez dvoma so se predsedniku Zdrženih držav zahvalili za svobodo, mu verjetno razložili, kako je prišlo do poloma invazije, kako so živeli v Castrovih ječah in o svoji pripravljenosti za nadaljni boj proti rdečemu nasilju na Kubi. Kaj jim je predsednik na vse to odgovoril in morebiti obljubil, bo ostalo tajno, nobenega dvoma pa ni, da Kennedy ne bo opustil naporov za rešitev Kube izpod rdeče oblasti. To vprašanje je postalo z njim osebno povezano vse od predsedniške volivne borbe jeseni 1960, preko invazije 1961 in preko kubanske krize preteklega oktobra.

Pretekle skušnje so napravile Kennedyja previdnejšega, pa tudi stvarnejšega v presoji položaja. Spravil je s Kube ruske rakete in bombnike, po isti poti zahteva, da gredo tudi ruski vojaki. Združene države bodo med tem z državami Latinske Amerike vestno nadzirale Kubo in Castrovo delovanje na njej. Uporabile bodo vsa sredstva gospodarskega in političnega pritiska, da omajajo Castrovo položaj in pripravijo tla za njegovo odstranitev. Kdaj in v kakih okoliščinah bo čas za končanje Castrove rdeče vlade na Kubi dožorel, zavisi veliko od razvoja svetovne politike, gotovo pa je, da na to nemara ne bo treba čakati cela desetletja.

Castro je dobil odkupnino za svoje ujete nasprotnike, z njo bo zamašil največje luknje v svojem oskrbovalnem sistemu, stalne koristi pa od nje ne bo imel. Stalno bo ostala le sramota, da je prodal svoje lastne brate, pa čeprav so bili njegovi nasprotniki, prodal tujcu, ki je bil voljan kupiti njihovo svobodo iz čisto človečanskih razlogov.

Ruskemu komunizmu so dali pečat Stalinovi množični pomori ruskih kmetov, ki niso marali iti v komunistične kolhoze, Titovemu komunizmu so dali pečat množični pomori vrtnjenih mu slovenskih domobrancev, članov hrvaške vojske in četnikov, Castrovemuh pa prodaja lastnih rojakov v — tujino. Ta kupčija ne nudi nikakega dokaza, da bi bil Castor komunizem kaj manj krivoločen, kaj manj bnezbiziren kot sta Stalinov in Titov!

SENKLERSKE NOVICE IN GOVORICE

CLEVELAND, O. — Kljub letom jo včasih rad mahnem na sprehod po našem Senklerju. Tako sem šel zadnje dni enkrat na pot, da si ogledam, kako je naselbina kaj okrašena za božični čas in kje imajo kake posebne lepe jaslice. Začel sem svoj ogled na E. 55 St., pa šel vse tja do 76 St., do koder sega slovenska naselbina.

Od 55. do Norwood je bilo vredno pogledati edino v izložbeno okno Ameriške Domovine, kjer je bila razstavljena Gorsetova slika Rojstva v rdečem odtisu, nad njo pa je svetila velika zvezda. Z veseljem sem se ustavil ob izložbenem oknu General Travel Service na 6516 St. Clair Ave., kjer je lastnik g. Mirko Antloga postavil pod šop bdravih vej prijetne spomine vzbujajočo stalico z rojstvom, izdelano iz lepenke, kot smo jih postavljali nekdanj doma. Ko sem si ogledoval te jaslice, je stopil ravno med vrata svoje brivnice prijazen Toni, Mirkov sosed. Toni je bil o Mirku poln hvale, kako da je priden, vreden in natančen ter do vseh prijazen. Med poslušanjem te hvale sem med smehom obljubil: Če pojdem spet gledat Evropo in rojstvo domovino, se bom prav gotovo obrnil na Mirka Antlogo! Toni je dostavil: In ne bo Ti žal! Z Mirkom je bil doslej še vsakdo zadovoljen!

Odkoračil sem dalje. Že od daleč sem slišal petje božičnih pesmi in znane božične melodije. V izložbenem oknu Oblak Furniture na oglu St. Clair Ave. in E. 66 St. so bile postavljene krasne jaslice. V precej obsežni skalni voilini je ležalo božje dete v jaslih sredi med Jožefom in Marijo. V ozadju sta bila kralva in osliček, v ospredju pa so klečali pastirji. Po betlehemijski poljani so bile speljane bele stezice, v ospredju je bilo malo jezere polno vode, v ozadju pa so stale hiše negostoljubnega mesta Betlehema. Dolgo sem stal ob tem oknu, ogledoval to skrbno in natančno delo, ki se mu je videlo, da je bilo opravljeno z veliko ljubeznijo.

Cvetličarna S. A. Slapnik na 6620 St. Clair Ave. je postavila precejšnje rojstvo, ki ga čuvata dva angela, nad glavni vhod. Izložbeno okno Perry Home malo dalje je bilo zapuščeno in puščobno kot menda nobeno drugo na slovenskem delu Senklerja. Brivec Joe Damante je postavil v svoje okno kar prikupne male jaslice, trgovina prav na 6710 pa naravnost prav lepe, čeprav so bile potisnjene bolj v kot.

Redka je bila hiša in še redkejša izložbeno okno, kjer ne bi bilo nobenega znaka božične dobe in njenega praznovanja. Letos se mi zdi, je bilo nekaj več jaslic in malo manj cenenege kiča z rdečeličnim Santom. S Senklerja sem krenil po E. 67 St. proti jugu. Hiše so bile vseskozi okrašene, nekatere bolj druge manj. Zavil sem po Bliss proti E. 66. Na oglu na desni sem ugledal na vrtu postavljene jaslice v kake 6 čevljev viski, nalašč za to pripravljeni zgradbi. Ves vrt in obe hiši sta bili razsvetljeni z velikim številom električnih žarnic, ki so sicer svetile tudi skoro z vsake

veje smrečic, grmičja in dreves. Vesel Stefan, lastnik teh hiš, se je lotil božične okrasitve in postavljanja jaslic res na veliko.

Na Addison Rd. sem se ustavil pred ateljejem akademskega kiparja Francea Gorseta. V izložbenem oknu stoje jaslice, ki jih je mojster izdelal iz gline. Gorsetovo delo je izvirno, ne vpije, je pa prepričujoče. Posebno dobra je skupina treh pasturjev, ki hti proti hlevčku, kjer je božje dete. Prav svojevrsten je tudi razpored ovc po planjavi.

Zavil sem po Carl Ave., kjer je tudi večina hiš okrašena, proti Norwood Rd. Na obeh straneh ceste so se svetile hiše v električnih lučih, skozi odgrnjena okna hiš pa so bila vidna razsvetljena božična drevesca. Na Norwood Rd. ima ljubke jaslice Ann's Knit Shoppe na 1123 in prav posebno Perry Home Improvement Toneta Oblaka na 1101. Te po zamisli in skrbnosti izdelave uspešno tekmujejo z onimi pri Oblak Furniture na Senklerju.

Na Glass Ave. ima razstavljene par praj lepih jaslic trgovina "Familia", posebno velike pa so postavljene na cerkvenem vrtu pri Sv. Vidu na oglu Glass Ave. in E. 6. St. Krasne jaslice je postavil pred svojo hišo na E. 60 St. v mali kočici s stekleno prednjo steno g. Milan Dolinar. Zelo lepe jaslice je postavil tudi njegov svak g. Jože Kristanc na Schaefer Ave. Upal sem, da si jih bom ogledal, pa me je začelo zebsti in sem svojo pot skrajšal.

Zadnji četrtek me je zopet zaneslo na Senkler. Prijatelj me je prišel iskat in me povabil, da greva v Slovene Village, nekdanjo Eršetovo gostilno, kjer prijazna g. Dušan in g. Mary Maršič postrežeta ne samo z dobrimi domačimi in uvoženimi vini in hollandskim pivom, ampak tudi z odličnim domačim golažem, vampi, govejo juho in dunajskimi zrezki.

Po stari navadi sva si ogledovala življenje po Senklerju in se pogovarjala o starih in sedanjih časih. Prav na oglu Senklerja in E. 69 St. je stal policijski avto št. 634, razsvetljen s v tekočim motorjem. Bila sva prepričana, da se je moralo zgoditi kaj posebnega in stopila sva čez cesto, da vidiva, kaj prav za prav je. Avto je stal tako na oglu, da je oviral promet, policajev pa ni bilo nikjer videti. Namenila sva se počakati, da se vrnejo. Ker nama je postalo hladno v noge, sva začela hoditi ob hiši, v kateri je na oglu gostilna, gor in dol. Ozrl sem se skozi okno gostilne in opazil policajca s kozarčki ta močnega v rokah na stoličkih pred baro, ko sta junaško čuvala brhko kelnarico.

"Za takole delo so naši policaji še preveč plačani", je dejal Matt. Nato pa še dodal: "Ko se takile naši javni varuhi zabavajo v barih in tudi po privatnih hišah, se roparji in vlomilci brez skrbi lotevajo svojega posla!"

V roke mi je prišlo vabilo neke potniške pisarne za obisk v domovini. V vabilu ni nič govora o lepota Slovenije, o nje

nih ljudeh, o njenih gorah, jezih, gozdovih, pač pa vabi vodnik te pisarne rojake, naj se pridružijo, ko pridejo domov na obisk "izletom Izseljeniške Matice, da bodo videli veliki napredek domovine".

Iz razgovora s premnogimi, ki so bili v zadnjih letih doma in iz svoje lastne skušnje vem, da oni, ki hodijo na izlete z Izseljeniško Matice ne morejo dobiti prave slike o Sloveniji in sedanjih razmerah v njej. Ti izleti so čista propaganda, na njih se skuša obiskovalcem iz tujine prikriti bridko resnico stiske in pomanjkanja z razkazovanjem "vzornih" naselij, zadrug in podjetij.

Dejal bi, da je naloga potniških pisarn, da nudijo ljudem stvarne podatke in trezna navdila, ne pa da pomagajo tuji propagandi!

* * *

Vsem prijateljem in znancem, pa tudi vsem čitateljem in čitateljicam Ameriške Domovine želim srečno novo leto v svojem in svojega prijatelja Matta imenu. Naj bi Senkler ostal še dolgo slovenski, naj bi slovenska beseda ostala še dolgo živa na njem!

Joe B.

Naši jubileji v prihodnjem letu in naloge ki nam jih nalagajo

Cleveland, O. — Leto, ki ga danes zaključujemo, je bilo za nas Slovence pomembno jubilejno leto. Kjer koli po svetu žive slovenski ljudje, povsod so se v potekajočem letu spominjali stoletnice smrti škofa Antona Martina Slomška. Spominjala se ga je domovina; spominjali so se ga zamejski Slovenci; spominjali smo se ga tudi Slovenci v zdomstvu. Ko smo se ga spominjali, nam je bilo povsod živo pred očmi njegovo delo za ohranitev vere in jezika. Kaj je bil storil ta naš veliki škof, da bi se ohranili ti dve največji svetinji vsakega človeka, zlasti med mladino!

Leto 1963., v katero bomo stopili jutri, pa bo novo nič manj pomembno jubilejno leto za Slovence. Obhajali bomo namreč 1,100-letnico, kar sta prišla sv. brata Ciril in Metodij oznanjati našim pradedom v njihovi materinski besedi Kristusov nauk. Nihče od Slovencev se pred Slomškom ni v toliki meri zavedal silnega pomena te apostolske misije Cirila in Metodija, kot ravno on: obudil je k življenju novo apostolsko akcijo med nami in po vsej Gospodovi Cerkvi, ki naj bi novim časom in potrebam ustrezno nadaljevala božjo misijo sv. bratov.

Ves krščanski kulturni svet bo v letu 1963. obhajal jubilej velikih slovenskih učiteljev sv. Cirila in Metodija. Najbolj pa smo ga dolžni obhajati poleg Slovakov in Moravanov (Čehov) ter drugih Slovanov zlasti mi Slovenci. Razmere nam v zdomstvu narekujejo, da smo dolžni vse storiti, da se bo zavedla veličine apostolskega dela slovenskih učiteljev sv. Cirila in Metodija zlasti naša mladina. Ob globokem praznovanju tega jubileja naj bi se kar se da ogrela za svojo očetno besedo, po kateri sta sv. Ciril in Metodij pridobila naše pradede za vero v edino pravega Boga.

In še na ožji slovenski ameriški jubilej bi danes zadnji dan leta 1962. opozoril. Leta 1963. bo 70 let, kar je bila ustanovljena slovenska župnija sv. Vida v Clevelandu, največja v ZDA. Vid Hribar jo je leta 1893. ustanovil; msgr. Jernej Ponikvar jo je opremil s cerkvijo, šolo in župniščem, kakor tega še danes nima druga sloven. župnija v Ameriki; današnji župnik msgr. Alojzij Baznik pa jo modro vodi. Tudi to je jubilej, ki je vreden, da bi se ga posebej spominjali.

VESTI
IZ SLOVENIJE

Skrbi jih, kam bodo šli s čevlji

Čevljarska industrija v Jugoslaviji ima sorazmerno velike zaloge neprodanih čevljev, boje pa se, da bodo zaloge v prihodnjih letih še večje, če ne bodo naglo našli kakega izhoda.

Leta 1961 so izdelali v Jugoslaviji skupno nekaj manj kot 30 milijonov parov usnjene in gumijaste obutve. Pri tem so premalo pazili na modne zahteve in kvaliteto delo. Tako obutev, v kolikor jo niso mogli prodati doma, ni šla v denar, ker se tuji trg za njo ne zanima.

Kljub temu nameravajo industrijo obutve razširiti tako, da bo mogla leta 1965 izdelati do 33 milijonov parov usnjene in do 25 milijonov parov gumijaste obutve.

Do zadnjega časa čevljev na trgu ni bilo v izobilju in povpraševanje je bilo redno veliko večje od ponudbe. To je imelo slab vpliv na kvaliteto delo in na večjo izbiro vrst usnja in modelov obutve.

Gospodarski strokovnjaki podarjajo potrebo po tesnejšem sodelovanju med usnjarnami, tovarnami čevljev in med tovarnami drugih usnjenih izdelkov, če naj te industrijske panoge uspevajo.

Kopru manjka vode

Mesto Koper z okolico naglo raste. Dosedanji vodovod je postal preobremenjen in oblasti se trudijo, da bi našle novo vodo ali napeljale znane vire do mesta. Za enkrat računajo le s provizoriji, ker jim manjka finančnih sredstev za izvedbo načrta o izkoriščanju izvira Mlini pri Planini.

Po izvozu Slovenije je Koper z okrajem na vodilnem mestu, saj ustvarjajo podjetja v tem delu Slovenije skupno eno petino celotnega izvoza republike.

Slovenske znanstvene in poljudnoznanstvene revije

Anketa je ugotovila, da je v Sloveniji izhajalo leta 1960 66 znanstvenih, poljudnoznanstvenih in strokovnih časopisov. Kategorije niso razdelili v bolj določene zvrsti, ker večina časopisov ima hkrati znanstveni in poljudnoznanstveni in strokovni značaj.

Družbenim vedam je posvečenih 29 časopisov, 19 jih obravnava naravoslovne in 18 tehnične stroke.

Po sedem časopisov imajo na razpolago medicina, ekonomija in sorodne vede, zgodovina in arheologija, po šest agronomija in gozdarstvo. Ni pa nobene posebne revije za filozofijo, sociologijo in psihologijo.

V nakladi do 2000 izvodov izhajajo 42 časopisov, ostalih 24 pa v večji. Najnižjo naklado izkazujejo časopisi pretežno strogo znanstvenega značaja, vendar tudi med njimi nekateri dosega 3000 izvodov in jih celo presegajo.

Nekatere revije izhajajo v slovensčini in v srbohrvaščini: Pro medico (slovenska izdaja 2000 izvodov, srbohrv. 14,000), Elektrotehniški vestnik (2000, 1600), Automatika (2200, 2400).

Največja naklada je poljudnoznanstvenih časopisov: Otok in družina (17,000), življenje in tehnika (13,000), Lovec (11 tisoč), Prometni vestnik (13,000).

leg prizadete svetovidske župnije morala živo zavedati vsa ameriška slovenska skupnost; ne v najmanjši meri njena slovenska mladina.

Zgornje sem napisal v zvezi s prireditvijo Slovenske šole pri Sv. Vidu v soboto, 5. jan. 1963 zvečer v šol. dvorani. Notranjo zvezo med obojnima naj si skuša vsak sam poiskati!

Janez Sever.

Prevladujejo mesečniki in trimesečniki. Rednost izhajanja je nezadovoljiva, le redki izidejo redno v napovedanem roku. Kriva je preobremenjenost tiskarn. Predlagana je tiskarna za zgolj znanstvene tiske.

Več kot polovico zalagajo strokovna društva ali zveze strokovnih društev, ostale sindikati, šolski inštituti, muzeji, upravni organi in podjetja. V letu 1960 so stroški za znanstveno in strokovno časopisje znašali 260,000,000 din. Z naročnino in s prodajo je bilo kritih 100 milijonov, za ostanek so bile potrebne subvencije. Sklad LR Slovenije za pospeševanje založništva je subvencioniral 26 časopisov.

82 odstotkov časopisov je začelo izhajati po 1945. Nekatere revije nadaljujejo zelo staro tradicijo: Sodobna pedagogika je 1950 nasledila pedagoško revijo Popotnik, ki je začel svojo vrsto 1880. Planinski vestnik je prvič izšel 1895, Slovenski čebelar 1898. Narodni muzej je prve publikacije izdal 1830. Tudi Slovenski pravnik, ki je izhajal najprej v letih 1870 do 1872, potem pa zdržemá od 1881, ima nadaljevalca. Ni pa režim dovolil obnove najstarejši slovenski glasbeni reviji: Cerkevemu glasbeniku (izhajal zdržemá od 1878). Bolj je razumljivo, da ideološka diktatura ne dopušča revije, ki bi nadomestila Ušeničnikov čas, ki po svojih prednikih more pokazati na kontinuiteto od leta 1888 kot sicer nobena slovenska znanstvena revija.

Ranković Ollenhaurju

Prvi podpredsednik Titove vlade, policijski minister A. Ranković je kot glavni tajnik Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije pisal predsedniku Nemške socialistične stranke Erichu Ollenhaurju in ga pozval, naj stori vse, da bo delovanje "fašističnih elementov" iz Jugoslavije v bodoče onemogočeno. Pismo je Ranković poslal v zvezi z napadom hrvaških političnih emigrantov na poslopje Titovega poslanstva v glavnem mestu Zah. Nemčije na dan praznovanja "Dneva republike" 29. novembra 1962. Pri tej priložnosti je bil smrtno ranjen Titov uslužbenec Momčilo Popović. Ta je 13 dni kasneje umrl in bil pokopan v Jugoslaviji na državne stroške.

Rankovićevo pismo je zanimivo v toliko, ker se obrača na vodnika stranke in opoziciji, se torej vmešava v notranje odnose Zahodne Nemčije, namesto da bi se kot član vlade FLRJ obrnil na nemško vladu. Tej je bila poslana posebna protestna nota. Ob takem postopku titoviti seveda ne morejo računati na ugoden odmev v Nemčiji.

Četniški napad v Britaniji

Ljubljansko "Delo" poroča 3. decembra o "četniškem napadu na proslavo Dneva republike" v Birminghamu na Angleškem. Skupina kakih deset četnikov naj bi oborožena vdrla v dvorano, kjer se naj bi vršila proslava ustanovitve Titove Jugoslavije. Ranili so konzula Bakiča in še nekatere druge. Angleška policija se za vse skupaj ni nič brigaa, tudi potem ne, ko je bila na napadalce od strani Titovih predstavnikov opozorjena. Tako se vsaj "Delo" pritožuje.

Veliko več bolnišnic

WASHINGTON, D. C. — V Zdrženih državah se je število bolnišnic od leta 1920 povečalo za 50%, število bolniških postelj pa se je celo več kot potrojilo.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Ameriška Domovina — naš dnevnik

Leto 1962 jemlje slovo. Z naglico se bližamo novemu letu. Čas tako hitro mineva, da se človek ne more ustaviti niti za trenutek. Samo naprej imamo uprte poglede in nestrpnost čakamo, kaj nam bo prinesel jutrišnji dan in kakšne želje se nam bodo izpolnile pojutrišnjem.

Pa je le prav, da pred koncem leta malo postanemo in se ozremo nazaj. Videli bomo, da v življenju sprejemamo gotove stvari kot samo po sebi razumljive. Nimamo časa pomisliti, da smo srečni, ker jih imamo. Ne zavedamo se, da nekdo za to žrtvuje veliko truda. Sprejemamo jih brez čute hvaležnosti in se ne spomnimo, da bi iz svojega kaj prispevali.

Danes bi opozoril na eno dobro, ki nam je Slovencem v Kanadi in ZD stalno na razpolago. To je naš dober časopis, naš dnevnik A. D.

Kot zvesti prijatelj prihaja dan za dnem v slovenske domove na razsežnem ozemlju severnoameriškega kontinenta. Je to edini dnevnik, ki ga imamo Slovenci na svetu, da piše v krščanskem duhu in slovenskem jeziku. Je neodvisen list v tem smislu, da mu nobena "partija" in ne klika ne narekuje, kako in kaj naj piše. Zasleduje edino korist slovenstva in krščansko svetovnega nazora in v tem smislu povezuje veliko slovensko družino raztreseno po širokem svetu.

Malokdaj pomislimo, kaj je v tem našem dnevniku dobrega in koristnega. Radi pa pogodrnjamo, če nam kaj ni všeč. Največja dobrina A. D. je njena svobodoljubna širokogrudnost. Vsakdo more v njej objaviti svoje misli, poglede, spomine, zgodovinske zapiske, kroniko itd., da le njegovo pisanje služi resnici in pravici ter da ne škodi osebi in ne dobri stvari. Takto staronaseljenci v tem listu povezujejo svojo sedanost s preteklostjo in kažejo nam mlajšim svoja pionirska prizadevanja. Mlajši rod naseljenecov slika v njem svojo društveno delavnost, svoje osebne in skupne uspehe kakor tudi težave in zapreke.

Marsikdo zaviha nos, če nanesemo pogovor na "Ameriško Domovino," češ: "Jaz vem prej vse in boljše novice iz angleških časopisov in iz radija." Vem pa tudi, da je naš dnevnik marsikomu vir vseh novic tako svetovnih kot naših domačih. Kdor redno zasleduje uvodnike v A. D., ima brez dvoma najboljšo razlago tako svetovnega kot domačega dogajanja. Tako temeljitih in jasnih uvodnikov ne prinašajo niti vsi angleški dnevniki. Branja lepih povesti tudi ne manjka in marsikdo naroča A. D. samo zaradi njih.

Nekdo ne trdi, da se ne bi dalo pri A. D. marsičesa izboljšati. Gotovo si želijo tega tako uprava in uredništvo kot naročniki in bralci. Enotnost želje je torej tukaj. Potrebna bi bila samo še enotnost sodelovanja med naročniki in upravo oz. uredništvom. Kdor ima predloge in lepe zamisli o izboljšanju, naj jih sporoči uredništvu. Največ pa bi pripomogel k izboljšanju, če bi vsakdo pridal vsako leto vsaj enega novega naročnika. V 365 dneh vsak naročnik samo enega novega. Kdo more reči, da je to nekaj nemogočega? Z lahkoto je to dosegljivo. Podvojeno število naročnikov bi najprej prineslo vidno izboljšanje v zadovoljstvo vseh in bi bila s tem kampanja za ponovne naročnike zelo olajšana. Če bi se v tem pravcu začelo pomagati na-

šemu dnevniku, bi verjetno prav kmalu dočakali drugo presenečenje: znižanje naročnine.

Iz lastne izkušnje vem tole: Na šestih sestankih, sejah, predavanjih in prireditvah je bila že izražena želja: "naj bi se predavanje objavilo v A. D., naj bi se o tej stvari pisalo v A. D., naj bi se ljudi vabilo v A. D." Hočem reči: Takoj vemo, kdo nam more pomagati, da se bo slišal naš glas in da bodo ljudje o čem zvedeli. Pripravljeni pomagati našemu dnevniku s tem, da bi pridobivali novih naročnikov. S tem bi namreč pomagali naši dobri slovenski stvari v svobodnem svetu. Kaj če bi bil to eden izmed novoletnih sklepov vsakega naročnika: V letu 1963 enega novega naročnika.

"Ameriški Domovini," lastništvo, urednikom in upravi ter vsem, ki imajo s tem našim dnevnikom delo in skrb, najlepša hvala ob zaključku starega leta. Veliko poslanstvo opravljate, ko podaljšujete slovenstvu na tujem njegovo življenje in dajete dan za dnem novih pobud vsemu, kar je lepo in plemenito. Z najboljšimi voščili za blagoslovljeno in uspešno novo leto,

Vaš

torontski dopisnik.

Nova 18-jezična radio-oddajna postaja

Za letošnji Božič je začela delovati v Montrealu nova radio-oddajna postaja, ki bo oddajala na najmanj 18 jezikih in bo služila predvsem novim Kanadčanom, ki jih je v Montrealu in okolici najmanj 400.000.

Za tako radio postajo se je 14 let boril Kanadčan, ki je bil rojen na Poljskem in izšolan v Angliji v Glasgou, Kazimir Stanczykowski. Dolga je bila njegova borba, a vztrajna. Pričeli so mu, da je v Kanadi dovoljeno uporabljati samo angleščino in francoščino in da uporaba tujih jezikov preprečuje, da bi se "tujci" vživeli v kanadski način življenja. Končno je zmagal in BBC so mu dali dovoljenje.

40 odstotkov časa bo postaja posvetila oddajam v evropskih jezikih. 60 odstotkov časa bo pa oddajala v angleščini in francoščini. Vsako nedeljo bo prenašala mašo iz ene narodnostne župnije. Ustanovitelj in predsednik postaje trdi, da je katoličan iz vzhodne Evrope potrebno pet generacij, da se more popolnoma prilčiti kanadskemu načinu življenja.

Kakšno bo delovanje te mnogojezične postaje, naj bi poročali Slovenci iz Montreala. Gornje poročilo je namreč vzeto iz torontskega dnevnika The C. R. št. 42. letos.

Komentar k novi jugoslovanski ustavi

SKAS Toronto je svoj redni mesečni sestanek v decembru posvetil komentiranju predosnutka nove jugoslovanske ustave. Predavanje je imel prof. g. V. Jelincić. Udeležba na sestanku je bila lepa in zanimanje za materijo, o kateri je govoril predavatelj, veliko. Bil je to zadnji sestanek pred prednim obnim zborom, ki bo v januarju. Društvo bo imelo pred koncem leta še dve prireditvi in sicer: duhovno obnovo za vse izobražence v soboto pred Božičem in družabni sestanek v nedeljo pred novim letom. Por.

Solski avtobusi

WASHINGTON, D. C. — Solski avtobusi prepeljejo vsak dan v sole in iz njih okoli 8 milijonov solarjev.

Pokojnemu Martinu Koželju v spomin

Toronto, Ont. — Nekaj dni pred božičem je rojak Martin Koželj (53 Fulton Ave.), prejel iz domovine žalostno vest, da mu je na domu v Mačkovicu pri Žužemberku umrl oče Martin. Pokojni Martin Koželj je dočkal starost 68 let; bil je svojemu sinu in hčeram skrben Oče in dober vzgojitelj; bil je zavezen Slovenec in globoko veren mož. Zadnje dni meseca novembra 1962 ga je zadela možganska kap; po nekaj dneh boleznij je podlegel in izdihnil 6. decembra.

Prijatelju Martinu in njegovi družini v Torontu naše iskreno sožalje. Bodi njegovemu očetu Bog milostljiv sodnik; naj uživa v večnosti bogato plačilo in naj mu sveti večna luč!

Prijatelj.

Pakistan se "načleno" pogodil o meji s Kino

"Načelni" sporazum, katerega podrobnosti niso bile objavljene, je huda ovira razgovorom Indije in Pakistana.

RAWALPINDI, Pak. — Pakistan ima dobro četrtino Kašmirja in je tako postal meja rdeče Kitajske na dolžini 200 milj. Tudi te meje rdeča Kitajske od sedaj ni priznavala za veljavno. Sedaj pa sta se menda Pakistan in Kitajska "načleno" sporazumela, kako naj meja teče. Pri tem je Pakistan napravil — morda namenoma — grobo politično napako. Objavil je novice o "načelnem" sporazumu ravno takrat, ko je prišla v Pakistan indijska delegacija, da se pogaja o spornem Kašmirju.

Novica je indijsko delegacijo in z njo vred tudi vso Indijo tako razburila, da so začeli dvomiti, da bodo pogajanja med obema državama sploh prišla z mrtve točke, ki so jo dosegli že na prvem skupnem sestanku. Indija namreč sumi, da se za besedo "načlen" nekaj skriva,

kar bi lahko občutno škodovalo njenim interesom. Zato hoče vedeti, kako se dejansko glasi sporazum med Pakistanom in Kitajsko.

Nevarna politična igra brazilskega predsednika

RIO DE JANEIRO, Brazil. — Sedanji brazilski predsednik Goulart kaže zmeraj očitnejše svojo namero, da po plebiscitu 7. januarja, ki bo dal njemu vso upravno oblast v deželi — vsaj tako upa — uvede levičarsko diktaturo. Pripravlja jo s tem, da v narodni obrambi postavlja na vodilna mesta generale, ki se nagibajo na levo.

Njegovi nasprotniki tudi ne držijo rok križem, in tako se znova zbirajo politični oblaki nad to nesrečno deželo. Med tem gre inflacija svojo pot. Koncem decembra dobijo vsi delavci 13. plačo in še novoletne nagrade, čeprav letošnja proizvodnja ni bila blesteča. Bojijo se, da se bodo po novem letu cene zopet dvignile, kar bo samo povečalo nezadovoljnost med potrošniki.

Federacija naj kupuje za politike "čas" na televiziji in radiju?

WASHINGTON, D.C. — Vsak kandidat ima pri nas največ stroškov s propagando po radiju in na televiziji. Tam je "čas" tako drag, da ga zmorejo samo izjemoma posamezni, posebno srečni kandidati. Navadno morajo priti kandidati do denarja za "čas" s posojili in darili, ki morajo dajati zanje tudi politične obljube in obveze, kar jih ne samo spravlja osebno v velike zadrege, ampak škoduje tudi naši splošni politiki.

Ta temna stran ameriške politike je že dolgo znana in ne manjka predlogov, kako bi kandidatom pomagali do cenene "časa". Sedanji ravnatelj Federalne komunikacijske komisije je prišel s predlogom, naj bi njegova komisija kupila od radijskih in televizijskih podjetij "čas" po lastni ceni in ga potem pravično delila med kandidate.

Predlog je praktičen in dosleden, toda Kongres ga verjetno ne bo odobril, kajti dobil je že par podobnih predlogov.

Nova jemenska vlada se skuša igrati s raketami

SANA, Jemen. — Nova jemenska revolucionarna vlada je zagrozila savdskemu in jordanškemu kralju, da bo z raketami zavrnila z zemljo njihove kraljevske palače. Ako ima res rakete, jih je mogla dobiti samo od Egipta, kajti Egipt trdi, da jih je nekaj dobil od Rusov, v Moskvi pa tega ne zanikajo. Zuganje z raketami pove nazorno, kaj se pravi dati rakete raznim novim in neodgovornim vladam. Hvala Bogu, da so rakete brez atomskih glav, drugače bi bila za jemenske revolucionarje res prevelika skušnjava, da v sili porušijo savdsko in jemensko prestolico z raketami na srednje daljave.

Kitajci so ujeli skoraj 4.000 indijskih vojakov

WASHINGTON, D.C. — Kako hud je moral biti poraz indijskih čet na fronti proti kitajskim rdečim divizijam, se vidi iz poročila iz Peipinga, da so Kitajci ujeli skoraj 4.000 indijskih vojakov.

Treba je vpoštevati, da so Kitajci sami ustavili prodiranje v Indijo in proglasili premirje brez predhodnega sporazuma z Indijo. Ako bi tega ne bilo, bi bilo število indijskih ujetnikov najbrže še večje. Indijska armada gornjih števil ne potrjuje, jih pa tudi ne zanika. Kitajci trdijo, da imajo še nekaj ujetnikov, ki pa še niso bili prepeljani v vojna taborišča.

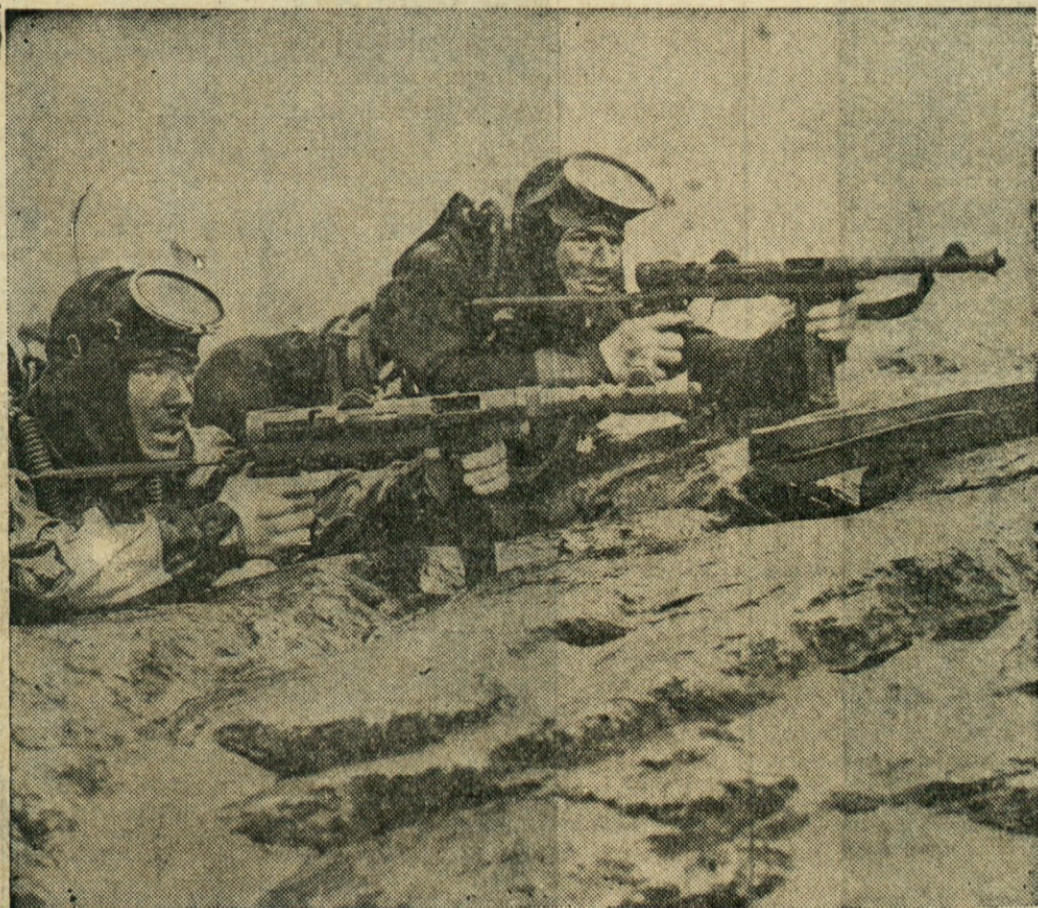
Castro bi rad nadaljeval kupčijo z ujetniki

MEXICO CITY, Mex. — Časnikarji med kubanskimi begunci trdijo, da je Castro pripravljen pustiti na svobodo še šest odličnih političnih beguncev, ako mu da kdo zanje hrane za \$5.000.000. Menda je poslal v Mehiko posebne agente, ki naj iščejo med begunci ljudi, ki bi se spustili v ta posel.

Nocoy na SILVESTROVANJE v Baragov dom!

V Baragovem domu na 6304 St. Clair Ave. se bomo nocoy po stari slovenski navadi poslavljali od starega leta in pozdravili novega. Na razpolago bo izvrsten domač prigrizek in pijače vseh vrst. — Razdeljenih bo 15 nagrad! ZA PLES BODO IGRALI "TRIJE MLADI MORNARJI"!

VSI PRISRČNO VABLJENI!

NAPADALCI IZ MORJA — Slika kaže dva "žabarja" švedskih oboroženih sil, ki sta priplavalja do obale pod vodo, se splazila na breg in se sedaj pripravljata na izvršitev svoje naloge. Slika je bila posneta na vajah kakih sto članov posebnih "komandosov" v navzočnosti glavnega poveljnika švedskih oboroženih sil gen. Torsiena Rapp.

Kot se vidi, je kubanski diktator kar zadovoljen s kupčijo, ki jo je napravil s 1.113 ujetniki, in bi sedaj rad nadaljeval take posle.

Južna Koreja se bliža parlamentarnim volitvam

SEOUL, Kor. — Vojaška vlada je sklenila, da bo s 1. januarjem umaknila prepoved javnega političnega udeleževanja, ki je bila v veljavi od dne zadnje vojaške revolucije na Koreji. Vojaški režim hoče namreč razpisati že za spomlad volitve v novi parlament.

Predsednik sedanje vojaške vlade general Park je izjavil, da bodo morali zapustiti vojaško službo tudi vsi oficirji, ki mislijo kandidirati. Med njimi bo tudi on sam, kajti namerava kandidirati za predsednika republike.

"Fort Meredith"

OXFORD, Miss. — Armadni inženirski zbor v Mobile, Ala., je razpisal javno ponudbo za gradnjo naprav za vojaštvo v Oxfordu, Miss., v skupni vrednosti \$75.000. Tam je trenutno okoli 300 zveznih vojakov, ki čuvajo črnca Jamesa Mereditha pred napadi njegovih tovarišev na tamkajšnji univerzi.

Za vojaštvo hočejo zgraditi dve poslopji dolgi po 90 čev. in široki po 20. čev., 13 manjših stavb in 25 šotorov. Med vsemi temi stavbami hočejo imeti dvorišče, pota in ceste posute z gramozom.

Nekateri južnjaki so kraj, kjer so zvezni vojniki nastanjeni, začeli imenovati "Fort Meredith." Nove zgradbe bodo to ime brez dvoma še bolj utemljile in razširile. Vse kaže, da mislijo zvezni vojniki ostati v Oxfordu dalj časa.

CLEVELAND, O.

HELP WANTED—FEMALE

WAITRESS
experienced, part time.
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave. (X)

DELO DOBIJO

Pisarniško moč za urad iščejo žensko ali moškega z znanjem slovenščine in angleščine v besedi in pisavi išče urad na St. Clair Ave. Pismene ponudbe na AD, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. (X)

V blag spomin

PETNAJSTE OBLETNICE SMRTI
NASEGA LJUBLJENEGA
SOPROGA IN BRATA

Štefan Malavašič

ki je umrl na dan 1. januarja 1948.

Petnajst Te let že hladna zemlja krije,
v gomili tihi pokojno zdaj spiš,
sonce zdaj zimsko na grob Ti sije,
a v duhu pa večno med nami živiš.

Lahko naj Te zemlja krije,
spavaj, dragi naš, sladko,
luč nebeska naj Ti sije,
mir in pokoj naj Ti bo.

Zažujoči ostali:
ROSE MALAVAŠIČ, soproga
ANTON, JOHN, FELIX in MAX,
bratje

Cleveland, O., 31. decembra 1962.

CE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas

JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

Prijatelj's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RACUN POMOCI DRZAVE OHIO
ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St., EN 1-4212

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

NAPRODAJ
Rabljen hladilnik, 12 kubov,
za \$35, z jamstvom. EX 1-4837.

Ogrevni kotel na olje, z radiatorji, za 10 sob. Rabljen samo en mesec. EX 1-4838.

Zemske vodovodne cevi. EX 1-4839.

Nove dvodelne pralne banje. \$12. HE 2-2845.

Zmrzovalnik, 16 kubov, za \$75.00. HE 2-2844.

Vgrajena, 4 čv. velika, nova kopalna banja za \$20. EN 1-9835.

Nova 4½ čv. kopalna banja za \$20.00. — Nova, 3 delna oprema za kopalnico za \$50.00, v barvah. EX 1-4839.

Rabljena kopalna banja iz litega železa, za \$20.00. Nova 5 čv. kopalna banja za vgrajiti za \$35.00, plinski hladilnik znamke Servel, 12 kubov, z zmrzovalnikom za \$50.00. EX 1-5907. (251)

Sobe v najem
Oddamo 4 neopremljene sobe na 702 E. 156 St. Kličite PO 1-7007. (1)

IZDELUJEM:
Kitchen Cabinets, Formica Tops,
Bathroom Cabinets
7002 St. Clair Ave., tel. 881-6356.
GOVORIMO SLOVENSKO!

Avto naprodaj
Corvaire 1960, 4 vrata, model 700, dvobarven, siva-bela, nizka miljaža, v dobrem stanju. Za pojasnila kličite 943-3686. (251)

Za vestno in hitro barvanje in papiranje hiš se obrnite na slovensko podjetje
TONY KRISTAVNIK
PAINTING & DECORATING
HE 1-9965 ali UT 1-4234

1167 E. 58 St.
4 sobe in kopalnico oddamo. \$45.00. Kličite WH 3-0010 ali oglasite se pri Mr. Hall na 1169 E. 58 St., za ključce. (251)

Najboljši kup v South Euclidu
Nova, zidana ranch hiša s 3 spalnicami. Polna klet. Zimska okna in vrata. Blizu šol, trgovin in busa. Pod \$20.000. — Kličite IN 4-9908. (1)

IZDELUJEMO in popravljamo
strehе, žlebove, dimnike, verandne zastore, furneze, itd.
FRANK KURE
R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio
tel. JORDAN 4-5503

Izvršujem
vsakovrstna hišna popravila, posebno vodne napeljave. — Cene zmerne, delo z jamčenjem. — Kličite od 6. do 9. zv. LI 1-4337. —(2)

Stanovanje se odda
Pet sob s kopalnico se odda za \$70.00, veranda spredaj in zadaj, plinski furnez, sprejemno tudi otroke. Prazno. Kličite 531-0615. —(2)

V najem
Oddamo 5 lepih sob, na novo dekorirane na 1442 E. 45 St., zgoraj. Kličite 486-2634. (4)

RENE BAZIN:

OSAMLJENA

"Obljubila sem, da boste še nocoj odpotovali."

Paskala je zmajala s svojo svetlolaso glavo, ne da bi jo dvignila.

"Poskusila sem davi... Zgubljena sem, saj sami vidite..."

"Vem, da ima povsod svoje prijatelje, imam jih pa tudi jaz! Samo obljubite mi, da vse storite, kar vam povem, pa vas bom rešila, gospa Paskala."

Septetaje je vdova Rioul razlagala svoj načrt in ni naletela na gluha ušesa. V bližini vasi, onstran ceste Saint-Cesaire in ne pobočju nasproti Puech du Teilu pozna majhnega posestnika, ki živi tamkaj vse leto. Da se izogne srečanjem, bo Paskalo peljala ponoči skozi sadovnjake prav na kmetijo gospoda Cossa, saj še misli ne sme, da bi stopila na vlak na nimekem kolodvoru. Prayou predobro pozna vozni red in vsa pota. Paskalo bodo skrili, potem pa jo na kmetiji čuvali bolje ko kjerkoli drugod. Jo že zdaj pričakujejo. Ob zori pa jo bo Cosse spremil na kolodvor Caveirac sredi skalnate gmajne; če bo treba, pa na kako še bolj oddaljeno postajo.

"Ob korej pa gre vlak mimo?" je vprašala Paskala.

Vdova je iz tega spoznala, da je dekle pripravljeno bežati, in je veselo rekla:

"Zahvaljeni, da mi zaupate, zahvaljeni, da še niste obupali nad življenjem... Joj, kako vse se bodo vaše sestre! Poslušajte me še, da vam do konca povem, čeprav sem vam že doslej preveč, kajti prepričana sem, da kdo na naju preži. Prayou sam ali pa kdo drug namesto njega. Ko se bo znočilo, pridem na konec oljnika, ob cesti Saint-Ce-

saire, a na tisti strani, kjer je goščava, da se lahko skrijeva. Vodila vas bom skozi vrzeli v mejah. Zdaj pa je najprej treba, da kaj malega zaužijete..."

"Pri njem!" se je zgrozila Paskala.

"No, pa pri materi."

"Ne grem v hišo."

"Seveda boste šli, ker potrebujete moči. V svojo hišo vas ne morem vzeti, ker bi ljudje takoj sumničili."

"Pa ne grem! V njegovo hišo ne grem!"

Vdova Rioul se je spet nekoliko sklonila.

"Gospa Paskala, nočete sprejeti žrtve, da se vrnete in se nekoliko okrepčate?"

Starka se je obrnila proti domu in na videz pridno pletla. Izrečena beseda pa je bila tako velika in je na Paskalino dušo imela tolikšen vpliv, da ji je vrnila vsaj nekoliko moči.

Zvečerilo se je. V vrtini ledine je bilo vroče kakor v peči, ki so iz nje pometali žerjavico. Nobena stvar se ni več svetila. Ne tu ne tam dalje, kolikor daleč je segal pogled prek mesta. Sonce se je skrilo za Montauri in v njihovem žaru so blestele samo še dežnikom podobne pinnije vrh griča, so pa zato tudi toliko krčeviteje stiskale k sebi poslednje šope žarkov. Paskala se je dvignila.

Ko je stopila v kuhinjo, je vdova Prayou tako ostrmela, da je prenehala lupiti in na kolobarje rezati čebulo.

"Kaj bi pa rada?"

"Dajte mi brisačo in vode, umiti se moram."

"Tukaj?"

"Da."

"No prav; rada ti postrežem."

"Pa tudi kruha mi dajte; od davi še nisem ničesar užila."

"No, hvala Bogu! Vendar si se spametovala."

Paskala ni odgovorila. Najprej si je izmila sledove krvi, prahu in solz na zamazanem obrazu, potem pa si spela lase, ki so se ji razpustili pri padcu. Stopila je k oknu, kjer se je videlo na cesto Montauri, ter z očmi sledila

kretnjam matere Prayou, ko ji je rezala kos kruha. Groza jo je bilo pred kruhom, čeprav si ga je prosila. A mislila si je: "Obljubila sem, zato moram." Gotovo je tudi vdova Prayou nekako slutila, da ima to vsakdanje delo danes nekakšen poseben pomen, kajti pomolila ji je kruh s konci prstov ter opazovala Paskalo, ko je kruh molče vzela, a ga ni nesla k ustom, ampak roko s kruhom pobesila ob telesu. Nazadnje se je Paskala naslonila na okenski okvir, se obrnila proti cesti in vrtovom, nesla kos kruha k ustom in ugriznila.

Vdova Prayou se je čudila. Zelenela je, da bi ta nenadna in čudna pokornost Paskalina ostala trajna. Zato je začela sama pri sebi govoriti, ji obetala, da bo skrbno pazila na njeno zdravje, zraven pa vpraševala po delu, ki ga bo treba opraviti pri hiši, pojutrnjem, čez deset dni. Paskala je ni poslušala. Jedla je, ne da bi bila lačna. Mislila je na to, kaj bo treba zdaj zdaj storiti, ko se bo morala spustiti v črno noč. Mislila je na vdovo Rioul, ki bi jo utegnila tudi izdati, na nevarna pota, na svoje izmučeno ubogo telo, ko se že zdaj komaj drži pokonci.

Na mah so ji rame zdrknile vzdolž zidu, v obeh pa se ji je zepet prikazala groza. Nekdo se je vzpenjal po cesti, čeprav ga drugi še niso mogli videti. Paskala bi se lahko še skrila v kakem kotičku hiše. Sama sebi se je začudila, kaj ji je šinilo v glavo, napela je vse sile svoje volje, ostala kar naprej pri oknu ter celo spet ugriznila v ostanek kruha, da bi jo Julij Prayou mogel videti.

Videl jo je in se molče nasmešnil, kakor človek, ki ve, da mu je uspelo, pa vendar ne verjame, da bi bil uspeh tako popoln. Paskali ni zinil nobene besede, pač pa z očmi poiskal svojo mater, ki je kar naprej pripravljala večerjo.

"Zame nocoj večerje ni treba", ji je rekel. "V Arlesu bo jutri dirka in jaz grem s svojimi prijatelji že nocoj tja."

Kakor kak govornik ali igralec je z roko pokazal pod klane, kjer sta ga čakala dva moška, ki ju pa mati ni mogla videti. Paskala je upirala svoje oči v zrak nad hišo onstran ceste. Navzlic temu pa je spet čutila, kako je pogled Julija Prayouja komaj za hip obvisel sovražno na nji.

"Že dobro, sinko moj", je rekla mati. "Pa jutri večer na svi-

denje. Na malo bom pa že pazila."

Fant se je obrnil in spet odšel po cesti dol. Zdaj ga je Paskala le pogledala in opazila, da ima na sebi vsakdanjo obleko, tisto obrabljeno in zamazano, ki jo je nosil davi.

V kuhinjskem kotu pa je vdova Prayou še naprej opazovala Paskalo. Ko jo je videla gledati za svojim sinom, ne da bi se ji spremenil obraz in ne da bi se zdržnila, si je mislila: "Po potrebnem sem se razburjala, jedla je naš kruh vpricho njega."

A se je motila. Paskala se je namenoma ponižala in prav to ji je dalo novega poguma.

O, da bi že prišla črna noč! Ali pa je sploh noč tole pršenje žarkov, tale pepel dnevne luči, ploveč po zraku? Najmanjše podrobnosti montaurijskih hiš so bile vidne, nič pa se ni svetilo. temveč bilo zavito v isto enakomerno razlito luč, sijočo od vsepovsod.

In koliko je še bilo priči! Bili so ljudje po sosednih vrtovih. Vse vzdolž ceste so vstajali glasovi, glasovi žensk in otrok, ostrih, kot so ostre čeri. Moški so pili pod utami. Iz dalje od klavnice sem se je zdaj pa zdaj, ko je potegnil veter, slišala živahna piščalka mesarskega vajenca, ki se je učil plesne godbe, da bodo ob nji plesala dekleta na trgu.

Paskala je še vedno slonela ob oknu. Proti devetim pa je opazila, da so oljke na griču kraj

slepe ulice navzlic jasni noči postale podobne velikemu valečemu se dimu, ki skozenj nisi več videl blesketanja zemlje.

"Spat grem", je rekla. In je vstala.

Vdova Prayou je dremala v kotu sobe in rekla:

"Le naglo pojdi, saj bi že tako morala spati."

(Dalje prihodnjič.)

—0—

VSEM, KI SO MI POSLALI LEPE BOŽIČNE KARTICE IN POZDRAVE, SE TEM POTOM NAJLEPŠE ZAHVALJUJEM IN OBENEM ŽELIM VSEM SREČNO, ZDRAVO IN VESELO NOVO LETO 1963.

★ ★ ★

SINCERE THANKS TO ALL, WHO SENT ME BEAUTIFUL CHRISTMAS CARDS AND GREETINGS. BEST WISHES TO ALL FOR A HAPPY NEW YEAR.

MRS. FRANCES PIRŠ
1440 E. 63 St.
Cleveland 3, Ohio

ZULICH
INSURANCE
AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

GRACEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA
POGREBI OD \$200.00 NAPREJ
365 East 156th Street KEamore 1-9411

Oseminšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam. vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA
KATOLIŠKASLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premočenje: \$14,500,000.00
Število certifikatov: 48,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLISKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta: otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

2 FLATS, and STORE
Reasonable. 2816 North Lincoln
Ave. Phone LO 1-9349. (1)

HELP WANTED MALE

MAINTENANCE MAN
EXPERIENCED WITH BOILERS.
TO LIVE IN. Pref. Pensioner. Call
Mr. Cohen, DI 8-5000. (2)

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT-Eqpt., rt., \$100
Month. Seats 20, \$5,000 down. 1533
Howard. HO 5-8679. (251)

DOGS FOR SALE

COLLIE PUPPIES.
Tri colors, Blues, Sables. \$75.00 and
up. — Private owner. Phone WI
5-1624. (2)

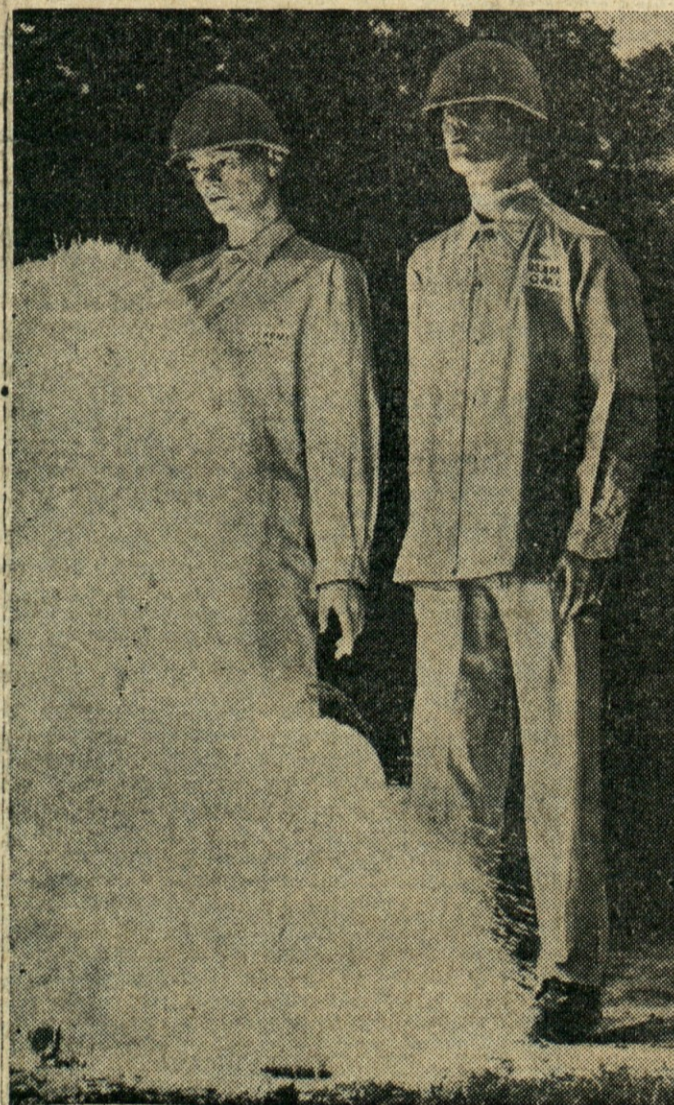
GREAT DANE PUPPIES
Females. Fawn, AKC. Cropped and
shots. \$125 and up. — Private owner. — PR 9-6322. (1)

HOUSEHOLD HELP

NURSEMAID — motherly.
To care for 1 child. Live in 5½
days. Ref. needed. Good Salary. —
GR 7-0281. (2)

V PRAZNIČNI OBLEKCI — Japonska deklica gre v prazničnem plačilu na otroški festival v Tokiu.

ZA VARNEJSO VOJAŠKO OBLEKO — Armada preskuša v Naticku, Mass., vojaške obleke glede odpornosti proti ognju. Navadna vojaška obleka (na levi) je vsa v ognju, nova (na desni) pa se komaj malo smodi, ko je bila izpostavljena magnezijevemu ognju.

